

Előfizetési ár:
 Helyben, házhoz hordva
 Negyedévre . . . . 2 korona.
 Félévre . . . . . 4 korona.
 * * *
 Vidékre, postán küldve
 Negyedévre . . . . 3 k. 50 fil.
 Félévre . . . . . 7 k. — fil.
 * * *
 Egyes szám ára 4 fillér.

KECSKEMÉTI LAPOK

(KECSKEMÉTI FRISS UJSÁG)

FÜGGETLEN POLITIKAI NAPILAP

Megjelen minden nap,
 hétfő és
 ünnepnap kivételével;
 * * *
 Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 Budai-nagy-útca 151. sz.,
 (Juhász-ház),
 hova a lap szellemi és anyagi
 részére vonatkozó összes
 dolgok intézendők.
 * * *

Telefon: 141. szám.

Felelős szerkesztő: HAJDU JÓZSEF.

Laptulajdonos: a Nyomda-Részvénytársaság.

Zeneiskolánk ügye.

Zeneiskolánkat 15 évvel ezelőtt a zenei kultúra szükségességének tudata teremtette meg. Az elmúlt 15 esztendő folyamán lerakta muzsikális életünk fejlődésének alapjait, a zene művelése iránt érdeklődést, kedvet ébresztett, a zongora, hegedű, cimbalom és ének-tanszakon számba vehető dilettánsokat nevelt, sőt 19 növendéke, mint hivatásos zenész megállotta a magyar zene-akadémia felvételi vizsgálatát. Tanári kara az iskola tevékenységének körén kívül társadalmi életünk szellemi munkásságában is fontos tevékenységet fejtett ki. Nem volt nyilvános ünnepély, akár közművelődésünk, akár a jótékony-ság szolgálatában, melyet zeneiskolánk tanári karának áldozni kész művészete ne támogatt volna.

Bár nyomoruságos viszonyai munkakedvét, buzgóságát bénították is, a zeneiskola határozottan értékes eredményekre mutathat rá 15 éves múltjában.

Hát a zeneiskola érdekében mit tett Kecskemét város elöljárósága, közönsége 15 év alatt? Bizony a semminél nagyon kevéssel többet. Mikor a tanács 1895-ben útnak indította, ellátta sok jó reménységgel és kevés pogácsával. A zeneiskola aztán bugdácsozott vándorutján egyik nyomoruságos fészekből a másikba, míg az Obesterház szűk celláiban véglegesen meg nem feneklett. A város részéről kiküldött felügyelő bizottság a lelkes Györfly Balázs kivételével csendes nyugalomra tért, még az évszázó vizsgálatokra sem lehetett mézes máléval sem összecsalogatni a zeneiskola fejlesztésével, szellemi ügyeivel, a tanítás módjával, eredményeivel, a tanszemélyzet létevékeivel nem törődött többé senki, nem pedig akkor, midőn már kecskeméti és vidéki szülők oly nagy számban iratják be gyermekeiket, hogy egy-egy tanár 20—25, sőt 30 óratöbblettel kénytelen dolgozni. Ilyen mostoha viszonyok, a teljes nemtörődömség magyarázhatják meg az intézet szellemi ügyeinek mellőzése mellett a tanszemélyzet fizetésének nyomorult elmaradottságát is, úgy hogy városunk szégyenére az ország összes községi zeneiskolái között a kecskeméti zenetanárok fizetési viszonyai a legrosszabbak. Hogy példával bizonyítsuk, a temesvári zeneiskola igazgatójának teljes nyugdíja 3840 ko-

rona, a szabadkaiénak 3200, a szegedi igazgatónak 3080, míg a »hirös város« zenei direktora, ha megígéri, 40 évi munkálkodás után teljes kétezzer korona »nyugdíjat« fog kiérdemelni.

Hasonló szomorú eredményeket mutat a tanárok javadalmazásának összehasonlítása is más vidéki iskolák fizetési viszonyaival szemben, míg Kasán 1900, Miskolcon 2000, Temesváron, Szabadkán 2400, Szegeden 1960 korona a teljes nyugdíj, Kecskeméten 40 esztendői vergődés után 1600 és 1480 kor. val. mehet a zenetanár a »jól megérdemelt nyugalomba.« Természetesen korpótlék, fizetési fokozat ismeretlen fogalmak a kecskeméti zeneiskola igazgatója és tanárai előtt.

Ez a szomorú helyzet orvoslás nélkül semmi esetre sem maradhat. A városi tisztikar szintén silány fizetési viszonyainak el nem odázható rendezésével együtt orvosolni kell zeneiskolánk súlyos bajait is, még pedig nem a toldozgatás fél munkájával, hanem az intézet szellemi és anyagi ügyeinek gyökeres rendezésével.

Mindenek előtt rendezni kell a nyomoruságos fizetési viszonyokat, azután gondoskodnunk kell végre az intézet elhelyezéséről, mert a mostani helyisége eddig is alkalmatlan volt, az intézet rohamos fejlődését pedig már ma sem bírja meg. Nem, mert tanterme nagyon kevés s ami van, rendkívül szűk, a zenei nevelés alapfeltételeit pedig teljesen nélkülözi. Hogyan lehet modern zeneiskolát képzelni hangversenyterem nélkül? Hiszen ennek hiányában a növendék hangversenyek tartásáról, melyek a műzslés, stílus, tudás s a tanulási készség fejlesztését szolgálják minden modern intézetben, nálunk teljesen le kell mondanunk. Világos, hogy ilyen állapotban a közönség zenei művelésére társadalmunk muzsikális életének vezetésére zeneiskolánk alkalmatlan elhelyezése, silány fizetési viszonyai miatt egyáltalán képtelen, pedig ez éppen oly fontos feladata volna, mint az elemi zeneoktatás.

Újra kell szervezni továbbá az intézet felügyelő bizottságát, más alapon, más céllal, más kötelességekkel. Működjen az a tanács felügyelete, de ne vezetése alatt, a tanácstagoknak van egyéb dolga, erre úgy sem érnek rá. Szükség van egy jól szervezett felügyelő bizottságra, hogy az intézet szellemi ügyeit ellenőrizze, ha kell,

irányítsa, anyagi ügyeit gondozza, a közönség és iskola között pedig a szükséges kapcsolatot, bizalmat ápolja.

Azon jó reménységgel ajánljuk a zeneiskola kátyuba jutott ügyét a tanács és közgyűlés figyelmébe, hogy az intézet kulturális fontosságának tudatában jó akarattal fogják megoldani az érintett súlyos kérdéseket, amelyek helyes elintézése zenei életünk jogos követelménye, mindnyájunknak pedig forró kívánsága.

Dr. Garzó Béla.

Egy világcikk honi termelése.

Bugaci gazdaságunk sikerei.

Kecskemét városának hatalmas, mintegy 22 ezer holdnyi bugaci gazdaságában olyan nagy kaliberű kísérletet végeztek az idén, amely, ha idővel beválik, (természetesen, ha a városi gazdaság a szentkirályi féle Bugac egy nagy részében tartatik,) nemcsak mezőgazdaságunk, hanem iparunk és kereskedelmünk nagyarányú fejlődésére lesz óriási kihatással.

Ezúttal egy fontos luxus cikkről: az u. n. »usztrakáner«, »persiáner« nevével forgalomba kerülő s leginkább keletázsiai kereskedőtől származó drága pénzen fizetett bőröcskékről van szó, melyeket kereskedőink és iparosaink ugyan elegendő mennyiségben, ámde sohasem kellő minőségben és jutányos áron szerezhetek be.

A »persiáner« vagy »usztrakáner« néven közforgalomban ösmert drága bőröcskék az u. n. »karakuli« juhok, helyesebben báránycáknak bőröcskéje, mely karakuli juhocskája Bokhara-kánságban és az ahhoz közel fekvő területeken található.

Ilyen bőröcskék évente több millió példányban kerülnek a világforgalomba. Hogy mekkora ez a megközelíthetetlen értékelhető világproductió e cikkben mutatja egy kis adat-törmelék, mely szerint maga egy lipesei áruház 1905 évben 385 000 db báránycsőröt vásárolt Bokhara-kánságban melyért hatmillió márkát fizetett. Ez egy évi szükségletét sem fedezi Németországnak, melyből jöllehet még a külföldi piacokra is juthatott jókora mennyiség.

A karakulok már 3—5 napos korukban leöltenek, mert csak ennyi ideig tartják meg gyapjujuknak ezt a sajátságos göndör, tömör hullámosságát, szép fényt, melyet azután leölésük után még leülőlső foszlányában is megőriz a bőröcske.

Thorer százados, akit az ázsiai szőrme-kereskedés elsőrangú szakértőjének, helyesebben ismerősenek mondanak, azt állítja, hogy a karakulok hazájában az a vélemény, hogy azok csak az ottani pusztaságban tartják meg eredeti jellegüket, s mihielyt más vidékre kerülnek, még az importált, — tehát eredeti anyáktól le származó báránycsőrök is a 3-dik, 4-dik

Olcsó pénzkölcsönt

kieszközlők 3 és 4 százalék kamatra, bármily nagy összegig, nagy kamatu kölcsönöket becsereáltetek, értékpapírok és sorsjegyek vétele és eladása a napi árfolyamon és mindenemű sorsjegyeket kedvező részletfizetésre adok el. — Biztosítások legolcsóbb díjszabály mellett eszközöltetnek. Ingatlanok adásvételét leggyorsabban lebonyolítom.
Papp Zsigmond, I. tized, Dob-utca 200. szám.

generációkban már észrevehető hanyatlás mutatkozik.

No hát ez a kritika nem állott meg, mert úgy a németországi, mint Kecskemét városának bugaci gazdaságában eszközölt kísérletezések épen az ellenkezőt mutatják.

Kecskemét városa ugyanis az ősszel Bokharából beszerzett egy karakuli kost 300 koronáért, (miután azonban ez tüdőgyulladásban elhullott, kénytelen volt egy másikat beszerezni, de már ezt 150 koronáért vette. Beszerzett egyidejűleg 26 db anyabirkát Erdélyből (magyar fekete-rackákat), amelyekből ez évi márciusban 26 bárány származott. Ebből 11 bárányt (4 kost és 7 annyát) meghagyták, 15 ötleltek és bőreit szakértő gyárossal kikészítették.

Az eredmény meglepő, mondhatni szenzációs, mert a bőrök nagyrésze bár kisebb nagyobb mérvben öröklődtek át a keresztés folytán, de 5-6 bőr kifogástalan, gyönyörű, csaknem olyan, mint, amilyent Bokharából lehet beszerezni. Amde a 2-3 ik generáció mindig jobb és tökéletesebb lesz, mert a németországi példa is igazolja, hogy a későbbi generációk mindig tökéletesebbek.

Amde legmelegebb mégis az, hogy a bugaci levegőn és legelőn felnevelt karakuli juhok bárányának bőre, miként Kovács Imre az orsz. gyapjuvizsgáló állomás fővegyésze állítja: már most, az első keresztelés után sokban felülmúlja a porosz 3 i keresztelést! És ebben van a kísérletezés nagyszerűsége, mert Bugac faunája climája úgy látszik megegyez Bokhara felsőkajainak növényzetével és levegőjével!

És ez mezőgazdasági, ipari és kereskedelmi szempontból roppant nagy horderejű eredmény!

Mert a bugaci karakuli tenyésztés folytán 4-6 éven belül annyi kos és anya bárány neveltetik, hogy azzal ezután (egyöntetű kereszteléssel) Kecskemét város kis és nagy gazdái láthatók majd el. S hogy 8-10 év alatt mily horribilis mennyiségben tenyészthető lesz a karakuli juh azon a vidéken, azt megközelíthető mennyiségben sem lehet kiszámítani. Idők folyamán nemesak az ország „aszt-ragán”, vagy „persianer” bőrszükséglete elégtettik ki amivel sok sok milliót szorítunk ki évről évre az országból, hanem az exportnak is megkezdhetjük az okos, céltudatosnak berendezett tenyésztést.

Eddig egy egy elsőminőségű bőrért 15-20 márkát kellett fizetni, ami 18-24 koronának felel meg. Ha az itthon tenyésztett karakuli báránybőrért is csak annyit fizetnénk, maga az összeg is tekintélyes lesz, ha nem vándorol szét a pénz külföldre, hanem itthon marad. Amde ne felejtjük, hogy ha 8-12 korona között váltakozik is, majd a legjobb ár, ami könnyen meglehet, — akkor is kitűnő üzletet csináltak tenyésztőink, de a fogyasztó közönség is, amely nem lesz kénytelen egy finomabb „persian” uri kabátért 3-500 koronát fizetni, hanem csak 180-200 t, ami majd 100 százalék, vagy ennél is több megtakarítást jelent!

Itthon is kísérleteztek már több kevesebb eredménnyel, amde a bugaci kísérletezés még a külföldi eredményeket is messze felülmúlja. Még csak alig két esztendeje annak, hogy Kovács Imre, az orsz. gyapjuvizsgáló állomás fővegyésze a „Köztelekben” ezeket írta:

„A bugaci pusztá hullámos, homokos fennsíkja, vagy a Deliblat futóhomokja kitűnő hely lenne az ilyen arányú kísérletekre s ha a Kühn által javasolt váltógazdálkodás (hivatkozás Kühn hallei egyetem tanár ismert nagy hírű gazdára és nemzetgazdászra) az említett területeken beválnék, abból nemesupán ezekre a vidékekre, hanem egész nemzetgazdasá-

gunkra jelentékeny haszon háramolnék. A történeti hűség kedvéért meg kell még jegyezni, hogy Rodiczky Jenő már *hoszszabb idő óta* fáradozik azon, hogy Kecskemét városa a birtokában levő *homokterületek* jobb kihasználása végett *karakulokat és angora kecskéket hasznosítson meg* s ha ő rajta mult volna, ma már karakulok is legelésznek a bugaci pusztákon” (1908 aug. 18. „Köztelek.”)

Eppen két esztendeje, hogy e cikk megjelent és ime Bugacon ma csakugyan nemesak magyar juhok, hanem bakharai karakulok és angora kecskék is vigan tenyésznek és éppen Rodiczky fáradozása folytán. S ami melegebb, nem kell a bokharai növényzetet ideplántálni, sem váltógazdaságot folytatni a karakulok tenyésztésére, mint Németországban, mert a bugaci róna évezredes őserője, termékeny levegője és a kecskeméti nép világhírű szorgalma és leleményessége folytán odajutottunk, hogy *rövid néhány esztendő múlva* nemesak az országban marad sok-sok millió korona, amit évente a behozott „persianer” bőrkért fizetünk, hanem idővel Európát s majdan a világpincet is eljáthatjuk olesó, versenyképes, elsőminőségű magyar áruval: az ártatlan, kis, háromnapos karakuli báránnyak *milliókat* produkáló bőrésekével!

Dr Réthy Gyula.

Városi th. közgyűlés.

A város törvényhatósági bizottsága szeptember hónap 30 ik napján (szerdán) délelőtt 8 órakor és folytatólag tartja rendes havi közgyűlését. A tárgysorozatból közöljük az alábbi főbb pontokat:

A közigazgatás 1908 év első felében észlelt állapotáról a kormányhoz tett jelentését a közigazgatási bizottság bemutatja.

Wolnhofer Ferencnek törvényhatósági bizottsági tagsági megbízatásáról történt lemondását a városi tanács bejelenti.

A városi hirdetéseknek a helyi lapokban való közzététele ügyében a városi tanács jelentése.

A város nyomtatványszükségletének beszerzésére nézve a városi tanács újabb javaslata.

A létesítendő kispár—csongrád—szentesi h. é. vasútra vonatkozó előmunkálati engedély kieszközölése érdekében a városi tanács javaslata.

Az 1909. évi országos dalünnep előkészületeinek megtétele iránt a városi tanács javaslata.

Az 1908 évi költségeloirányzat kimerült tételeiről a pénzügyi szakszabizottság és a városi tanács jelentése.

A városi javadalmi és házi pénztár által szedendő késedelmi kamatok tárgyában tanácsai jelentés.

A helybeli reform. egyháztanácsnak főgimnázium építése iránti kérelme tárgyában a pénzügyi szakszabizottság és a városi tanács jelentése.

Az Ipartestület és Iparegyesületnek törlesztéses kölcsöne felvétele körül nyújtandó városi támogatás iránti kérelme tárgyában tanácsai jelentés.

Az Ipartestületnek a felállítandó ipari árúcsarnok részjegyei jegyzése iránti kérelme tárgyában tanácsai jelentés.

A Kecskeméti Bortermelők Első Pincészövetkezete Részvénytársaság által kibocsájtott 1000 darab új részvényből 100 darab jegyzése iránt a pénzügyi bizottság és városi tanács javaslata.

A gabonapiac áthelyezése iránt a városi tanács javaslata.

A budapesti-kecskeméti-félegyháza-szegedi th. közútnak a város határán át vonuló szakaszain végrehajtandó munkákra vonatkozó szerződést a városi tanács jóváhagyás végett beterjeszti.

Az új honvédelmi lakatany felépítése tárgyában a városi tanács javaslata.

A kecskeméti—ujkéskei és kecskeméti—tiszaughi th. utak köburkolattal való ellátása ügyében a m. kir. kereskedelemügyi miniszterium leirata.

Az új köztemető kerítésének kiépítése iránt a városi tanács javaslata.

A városi színház tűzkárbiztosításának új alapon leendő meghosszabbítása iránt a városi tanács javaslata.

A szentlőrinci bérletársaságnak egyezség útján leendő feloszlata iránt a városi tanács javaslata.

A szentlőrinci korema és malom bérbevitelére Fodor Miklós által tett ajánlatot a városi tanács beterjeszti.

Vágó Sándor mértékhitelítő biztosnak alaki képesítés hiánya alól leendő felmentésére irányuló kérvényét a városi tanács beterjeszti.

Reflexiók az elmúlt vásárra.

Írta: Egy kereskedő.

A kultúra, a haladás nemesak épít, hanem rombol, pusztít is. Sok régi szokásnak, intézménynek ássa meg a sírját. És mi, mialatt lázas mohósággal kapaszkodunk a kultúra, a haladás után, megindulás nélkül, nemtörődomséggel bámulunk a régi, megfakult, jelentőségét veszített szokásainkra.

Egy régi intézménynek látjuk lassu haldoklását: a vásárt. Szintén a kultúra áldozata. Lassan emésztdődik, mint lobogó gyertya. Hajdan erős, világító fényvel égett, világított, most már csak pislog. Nemsokára belekerül valószínűleg a mult idők kulturadokumentumainak a sorába, s talán csak hangyaszorgalmu adatyújtó s adatelrendező bácsik fognak csak vele foglalkozni. Eppen azért érdemes megállni a haladó idő mellett, s egy pár reflexót fűzni, mielőtt megfakultan, előregedve, elnyúvó már csak a nagyon öreg csacsogók emlékébe raktározódnék be. Még itt van, még itt fonnyad közöttünk az öregség minden jelével, de ki tudja: egy-két lusztrum s s nem fog e egészen eltűnni közülünk?

Pedig nem is oly rég még teljes erejében és jelentőségében volt. — Nemesak gazdasági, hanem kultur szerepet is játszott, nemesak adtak, vettek a vásáron az emberek, hanem látták is egyetmást. Napi járó földről is eljöttek rá, s hónapokig is beszéltek róla nádfedeles tanyákon, esős, havas, ködös estéken.

És most mindennek lassan vége szakad. A modern közlekedési eszközök olesó pénzért hamar a városba röpitik a rajta kívül lakókat. A nagy áruházak, magazinok ellátják télen-nyáron, ünnep, vagy köznapokon a vásárlókat. Most már az emberek inkább bámészködni, mint venni mennek a vásárra. Nemsokára talán azt se teszik.

Megkevesbedik lassankint a vásárok közönsége. Elül az élénksége. Nemesak a komoly eladók és vevők tűnnek el róla, hanem a vásárosok vidám, cigányos-népe: a csepürágók, csodaszörnyek, mutatványok is. Nincs már kinek mutogatni magukat. A nép, a közönség elvesztette naivságát.

Nem nézik, nem csodálják őket a falusi parasztok boldog vigyorgással, már tudálékosak, s kezd derogálni nekik a csepürágók bódéinak környéke.

Fogy tehát a tarka, fantasztikus csoport, a zaj, a zsvaj, a lárma; a hétköznapiság, szürkeség, unalom ül a vásárokon is. Nem érdemes már vásárt látni.

A nagy események, a szokatlan nem egyhangu, nem hétköznapi idők kezdenek kimulni e világból, kiöli őket a kultúra, a haladás. Mindenre ráborul az uniformis egyhanguság.

És mi, mialatt lázas mohósággal kapaszkodunk a kultúra, a haladás után, megindulás nélkül, nemtörődomséggel bámulunk a régi, megfakult, jelentőségét veszített szokásokra.

Juh-hús 44 kr.

A t. szőlősgazdák szives tudomására hozom, hogy szüret alkalmára a szép és kövér juh-husnak kilóját, 5 kiló vételnél, **44 krajcárért mérem.** Tisztelettel **Deim Gusztáv** mézáros, a Részvénynyomdával szemben.

— **Esküvő.** Szabó Balázs földbirtokos szép és kedves leánya: *Ilonka* ma, vasárnap délelőtt fél kilenc órakor esküszik örök házúságot *Szűcs Kálmán* Palavicini uradalmi pusztaszeri tanítónak.

* **Csorba Márton, műbutor kiállítás** című hirdetését ajánljuk a n. é. közönség szíves figyelmébe.

— **Értesítés** A helybeli iparostanonciskolai „*Önképzőkörnek*”, a nagym. vall. és közokt. miniszter úr által kinevezett elnöke, alapszabályoknak megfelelőleg *ma, vasárnap d. u. 2 órakor* tartja a folyó tanév elején alakuló közgyűlését. Tagjai lehetnek az iparostanonciskolába járó tanulók. A tanonciskolai önképzés a tanulóknak a jóban, szépben, nemesben, a hasznosban, a valláserkölcsiségben és a hazafiságukban való művelésüket fejlesztésüket tűzi ki feladatul. Alulírt kör elnöke tisztelettel felkéri az igentisztelt iparos mester urakat, s az ipartestület lelkes vezetőit és buzgó tagjait, iparos tanoncaink az „*Önképzőkörnek*” pártolására; mely ugyanis abban nyilvánul, hogy tanoncainkat útassítsák e kis kör látogatására; — felvilágosítván szükséges voltáról: megkívánván tanulóiktól ezen ifjúsági egyesületben való közreműködésüket, az önképző körbe való beiratkozásukat. Csupán a rendes iskolázás ideje alatt, vasárnap délutánként 2—4 óráig jönnek szórakozni, (Ipariskola 1 sz. terem) hogy ez idő alatt legalább mentessenek meg a vasárnap délután való éretlen s haszontalan dolgok üzésétől. Kecskemét, 1908. szeptember 27. Hazafias tisztelettel *Bitzó János* ipar isk. rajtanár, önk. kör elnöke.

— **Szüret.** Megindult Kecskeméten a szüret sz. egész vonalon. A must minősége kielégő. A mennyiség többnyire várakozásokon felül üt ki az eddigi leszüretelt szőlőkben. Nem mondható ez sajnos az árakra nézve. A szőlősgazdák hordó hiányát alaposan kiaknázák mert eddig még csak piaci ára sincsen a mustnak. A vevők sem jelentkeznek. Lehet, hogy annak az izraelita ünnep is részben az oka. A jövő héten a szüret általános lesz s az árak is bizonyosan emelkedni fognak.

— **Szerencsétlenül járt főhadnagy.** Végzetes kettős szerencsétlenség érte a 38-ik gyalogezred Budapesten állomásozó zászlóaljának egyik derék katonáját Mőzer főhadnagyot. A veszprémi királygyakorlatok alatt történt meg vele, hogy egy hosszabb menetelés alkalmával a lába megesuszott és kificamodott. Ott a gyakorlati téren nagy nehezen orvost kerítettek, aki azután bekötözte a sebet és a sérültet kocsiára téve Veszprémbe szállíttatta. Utközben azonban a sebesültet szállító kocsi neki ment egy határkőnek, felborult a sebesült kiesett a kocsiából s az utána rohanó kocsi keresztül ment rajta. Ezen újabb szerencsétlenség folytán a lába két helyen eltört s eszméletlen állapotban szállították be Veszprémbe. Most a budapesti csapatkórházban fekszik súlyos sebével.

— **Megjöttek a tüzerek.** Lapunkban már több ízben jelzett temesvári tüzerek a veszprémi királyi hadgyakorlatról — átutazóban, — ma délelben megérkeztek Pákdoról a lajosmizsei-úton Örkényből. A tüzerezred élé gróf Bispingen ezredes távollétében Mengel gyalogsági őrnagy helyetteségi parancsnok ment ki a budai-útra. A tüzerek nagyon is érthető okokból teljesen elfáradva, elcsigázva érkeztek Kecskemétre ma délelben fél 1 órakor. Az ágyúkat a vásártérre helyezték el, míg a legénység a két legközelebbi tizedekben nyert egy napra való kvártélyt.

— **Tűz Nyirben.** Pénteken este Szántó Lajos nyíri pusztai lakos istállója eddig ismeretlen okból kigyulladt és teljesen leégett. A tűz okozta kár biztosításból megtérül.

— **Vasárnapi munkaszünet a gyógyszer-tárakban.** A folyó évi augusztus 1-től kezdődőleg gyógyszer-tárainkban vasárnapi munkaszünet fog tartatni, olyképp, hogy vasár- és ünnepnapokon déli 12 órától másnap reggeli nyitáig havonként felváltva, 2—2 gyógyszer-tárban lesz szolgálat, a többi 4 zárva marad. Gyógyszer-kiszolgáltatás lesz szeptember hóban Katona Zsigmond és Zimay Pál gyógyszer-tárában.

— **Gyönyörű házaspár.** Tegnap este egy verki házaspár az italtól a sárga földig elázva, éktelen ordításban tört ki a város legnépesebb utcáján. A rendőrségnek csak nagy nehezen sikerült a városházán levő cellákba elhelyezni. Az aszszony nyelve-kedésére nagy tömeg gyűlt egybe. Az éjjel a városházán aludtak a kedves házaspárok és csak reggel kijózanodások után engedtek őket szabadon.

Lángban álló leány.

A katlan áldozata.

Ki lesz a hibás.

Ezen a héten már a harmadik eset történik Kecskeméten és a környéken, hogy égésről, halálról veszedelmes bal-esetről kell leszámolnunk.

A gondatlanság, a vigyázatlanság szüli meg legtöbbször a legrémesebb eseményeket, amelyekről igazán már szeretnénk, ha nem kellene soha híradással lenni.

De mit tegyen az ujság? Kénytelen, kelletlen, — köteles a napi eseményekről hűen, tisztán, a valóságnak teljesen megfelelően olvasóinak beszámolni, legyen az bármily rémes, legyen az bármily hihetetlen, legyen az bármily valószínűtlen.

De vannak az életben, — sőt talán csak is ottan történnek a leghihetlenebb, a legrémesebb dolgok.

Ez amiről most akarunk beszámolni nem rémes, nem ritka, nem valószínűtlen. Mindennapi közönséges esett. Olyan, mint a kocsi-zörgés. . . .

Sajnos, — de úgy van. Nyirben pénteken este Marton Erzsébet az édesanyjának segített főzni. A mamája beteges asszony. Hol fekszik, hol pedig kel az ágyból.

A kis leány még csak 10 éves, oda van fogva a házi dologba, a háztartásba. Szegényke tegnap este mivel főzni segített az édes anyjának — talán az étellel fizet érte.]

Kiment az udvarra. A katlanból már akkor kialvó félben volt a tűz. Marton Erzsébet az volt a legelső dolga, hogy a tűzre venyigét tegyen. A tűz lent a katlanban ezalatt alyó félben volt. Erősen füstölt. Ezt az Erzsébet leány nem vette észre. A láng kiesapott az ajtón, tüzet fogott a ruháján és néhány perc múlva Marton Erzsébet sívalkodására futott össze a közeli népség. Hirtelen homokot és vizet szórtak az eleven fátylára. Késő volt. . . a leány teste összeégett.

Dr. Fodor Jenő tb. tiszti főorvos kötözte be. A leányka testének háromnegyed része teljesen összeégett. Az altest, a karja, a háta, melle oly súlyos égési sebet szenvedett, hogy az orvosi látélet után azonnal a kórházba kellett szállítani.

Most ott ápolják a legnagyobb gondossággal. Orvosi vélemény szerint életben marad.

Birtokváltások.

Szántó György megvette Kunik István és Teréz urrét 3 hold 254 □ öl földjét 2800 koronaért.

Orbán Antal megvette Khón Elek 9 tized 427. sz. házat 3600 koronaért.

Varga Sándor megvette Dugár Pálné városföldi 8 hold 765 □ öl földjét 6753 korona 50 fillérért.

CSARNOK.

Hogyan foglaltuk el Boszniát?

Visszaemlékezés a 30 éves évforduló alkalmából.

— Irta —

Zilser Adolf, az okupáció idején Mollináry ezredbeli szakaszvezető.

Legények! Mi ezen emberek nyelvén beszélni nem tudunk és ha megakarják magukat adni, mi szabályszerűen velük elbánni nem tudunk, de én annyit mégis tudok saját nyelvükön mondani, hogy tegyék le a fegyvereket.

Azt azonban, hogy távozzanak a fegyverektől 200 vagy 300 lépésre, azt már nem tudom saját nyelvükön megmondani, tehát ha fegyvereiket letették, akkor én őket a saját nyelvükön hozzánk hívom és midőn hozzánk érnek, két ember a balszárnyáról oda szalad a fegyverekhez és felszedi őket. „A szolgálati szabályzat értelmében, ha ellenséges csapatok az előőrségek megakarják magukat adni, akkor az előőrsparancsnok velük a fegyvereket lerakítja és hátrafelé távozásra szólítja fel őket a fegyverektől 300—400 lépésnyire, vagy még távolabbra, amint azt az előőrsparancsnok éppen jónak látja és mikor ezek a fegyverektől kellő távolságra távoztak és ha az ellenséges csapatok nagyobb számmal vannak, mint az előőrség, akkor az előőrsparancsnok a főőrséget értesíti.

A főőrségnek pedig kötelessége azonnal megfelelő csapatokat az előőrséghez küldeni, aki a fegyvereket felszedi és a magát megadott ellenséges csapatokat a főőrségre kíséri.”

Legényeimnek adott magyarázat után oda kiállítottam a felkelőknek „Dole puska,” (tegyétek le a fegyvert) a felkelők ezen felszólításomra megsemmisültek, ekkor erős hangon ismételttem ezt nekik mire összerendeztek és letették a fegyvereket s midőn ez megtörtént, oda szóltam hozzájuk, hogy „Hodiváin” (jőjjetek ide) mire a felkelők odajőjjetek hozzánk. Ekkor a balszárnyáról két ember odaszaladt a fegyverekhez, azokat felszedték és oda hozták hozzám. Ezuán az őrszemlet aki a felkelőkkel beszélni tudott, felszólítottam, hogy kérdezze meg őket, hogy hol voltak, hova akarnak menni és mi a kívánságuk? A felkelők a kérdésekre következőképp válaszoltak. Mi keresztények vagyunk, a törökök kényszerítették bennünket Önök ellen fegyvert fogni, különben legyilkoltak volna bennünket, a feleségeink izenték, hogy az osztrák—magyar katonák bevonultak a városunkba, tehát menjünk haza.

Nekem e 3 felkelő gondot okozott, mert parancsolva volt, hogy fegyverrel elfogott felkelőket azonnal agyon kell lönni. Legényeim ezt jól tudták, ennél fogva mindenáron azt akarták, hogy lövessék őket agyon. Egy Rusz József nevű káplár, aki az 1. ső számú előőrsparancsnok volt, mintegy 800 lépésnyi távolságra egy még magasabb hegyn volt, mint én szinte előőrsparancsnok láta, hogy mit művelnek és oda kiáltott hozzám, hogy lövessék a felkelőket agyon, legényeim ezt hallották és újra követelték agyon lövetését, de mintha valami sugta volna, hogy — ne bántsát őket, mert ártatlanok. — Jó ideig küzdöttem magammal, hogy mitévő legyek? Mert hát esetleg 3 ártatlan embernek élete forgot kockán. Hiszen csak egy intést kellett volna legényeimnek tenni és a három felkelőnek vége.

Rusz József káplár, folyton kiállított és követelte a felkelők agyonlövetését, de jó ösztönömnek engedve, nem lövöttem őket agyon és végre határozottam a felkelők sorsa felett olyformán, hogy legényeimnek szigorúan kijelentettem, hogy a felkelőknek egy hajuk szálának sem szabad meggömbölni, mert ártatlanok lehetnek! Igaz, hogy parancs köt bennünket, de én viselem érettk a felelősséget, ennél fogva tehát őrsvezető Szanter három emberrel bekiséri a felkelőket a főőrségre és a fegyvereiket magukkal viszik, ami úgy is történt.

Állandó műbútor-kiállítás megnyitása!

Annak bebizonyítására, hogy városunk mélyen tisztelt közönsége jobb, finomabb és művészi kivitelű butorait a helybeli asztalos iparosoknál is beszerezheti, műhelyemben több rendbeli, rendkívüli finom butorokat készítettem és ezen butorokból **üzletemben Kecskeméten, VII. tized, Katona József-utca 72. szám alatt**

állandó műbútor-kiállítást

rendeztem, melyet **augusztus 30-ától** kezdődőleg van szerencsém megnyitni és annak szives megtekintésére városunk érdeklődő közönségét tisztelettel meghívni. A kiállítás bárki által **díjtalanul** mindennap délelőtt 10 órától 12 ig, délután 3 órától 6 ig megtekinthető. Számos látogatást és szives pártolást kérve, vagyok

hazafias üdvözléssel:

Csorba Márton asztalosmester.

Sajat érdeke mindenkinek meggyőződni kályháinkról!

Van szerencsénk a nagyérdemű közönség szives figyelmébe ajánlani

a legújabb gyorsmelegítő

Meidinger vasbetétű cserépkályháinkat

coax- és szénfűtésre,
két-három szobára
egyenlő, kellemes meleggel
alkalmazható.

Ajánljuk továbbá saját készítésű

cserépkályháinkat,

úgy kandallókat,
kitűnő tűzmentes anyagból
készítve,
mindenféle színben és
nagyágban.

Kitűnőnek bizonyult
cserép takaréktűzhelyünket.

Régi kályhák
átrakását, javítását,
tisztítását

azonnal, pontosan és jutányosan
eszközöljük.

Terakotta, majolika épület
diszeket
a legújabb stílusban, rajz után is
készítünk.

50% tüzelőanyag megtakarítás!

50% tüzelőanyag megtakarítás!

Munkánkért a legmesszebb menő jótállást vállalunk, miért is a nagyérdemű közönség szives pártfogását kérve, — vagyunk kiváló tisztelettel:

Bogovics és Leicht

IV. tized, Szarvas-utca 187. sz.

Husár-leszállítás.

Tisztelettel tudatom a n. é. közönséggel, hogy a piacon Szupuka György husméről sátorával szemben mérem a hust és ottan a husarakat, a mai naptól kezdve, leszállítottam és pedig:

I. rendű marhahus sütni való	56 krajcár kilója,
Marhahus levesnek való	52 krajcár kilója,
Pörköltnek való	48 krajcár kilója.

Aki **5 kilót vesz egyszerre, árendedményben részesül.**

Szives pártfogást kérve, vagyok tisztelettel:

Tánczos János

mészáros mester, piaci husméről.

Uj és használt HORDÓK

mindenféle nagyságban kaphatók:

CSÓSZ JÓZSEF

kádármesternél Kecskeméten,
I. tized, Kádár útca 179. szám alatt.

Megvételre kerestetik

Csemege szőlő — kizárólag schasla, passatutti muskotály és ezeréves fajokat — **szép őszibarackot, szép fajkörtét és egészséges válogatott csemegealmát** közvetlen termelőktől **legmagasabb napiárért készpénzért megvesz Nyikos Sándor gyümölcskereskedő** Kecskeméten, Széchenyitér 2. sz. bolthelyiségben.

Tanulóleányok varróműhelyünkben felvétetnek.
Bővebbet **Schiffer A. és fiánál** borkereskedés, Vásárikis-utca 122., a posta mellett.

Borszőlő eladás.

A Kecskeméti Gazdasági Egyesület t a l f a i telepén termelt mintegy 25 métermázsa 3 fajta nemes borszőlő és mintegy 10 m. mázsa bornak való csemege szőlő a folyó hó 27-én, **vasárnap délelőtt 10 órakor** az Egyesület helyiségében (főpiactér) tartandó nyilvános árverésen eladó.

Erdeklődők felvilágosítást nyerhetnek az Egyesület irodájában.

7075-2-2

Az Elnökség.

Eladó boroshordók.

7052 Teljesen jókarban levő 3-3

boroshordók

300—700 literig,

eladók: **Gálffy Sándornál,**
Ürgés, X. tized 160. szám.

Eladó föld és lakás.

Kőrösi-közön, Tóth Imre szomszéd-ságában, 31. szám alatti özv. Pogány Sándorné féle **veteményes és gyümölcsös föld,** rajta levő lakóépülettel és kúttal örök áron **eladó.** Értekezhetni ugyanott a tulajdonossal. 7057-7-7

Miért vásárol mindenki Egy-féle cukorkát és csokoládét?

Mert csak nála van a legnagyobb választék

Mert mindenből a legjobbat tartja.

Mert tisztán és szakszerűleg kezeli.

Mert Egy az árúját közvetlen csak elsőrangú gyárakból hozatja.

Csokoládé :	Bonbonok :
„Gala Peter” Suchard	Kávé, tej, csokoládé és gyümölcskrém
Fumei gyártmányok	Heller, Stolverk, Fürth és fiúmei gyártmányok
Cacao :	Prima szalon cukorka 1 kgr. 1 forint
Von Houten, Suchard, Bendsop	Nagy választék 1 krajcáros dessert süteményekben, Karlsbadi kétszersült és ostayapok — Kedvelt csokoládé ujdonság!
Stolwerk - féle gyártmányok!	Japán bomba, Port-Artur-granát darabja 10 krajcár!
10 deka törmelék csokoládé 12 krajcár	
10 deka törmelék töltött csokoládé 14 kr	
Dessertek, Bonbonierek nagy választékban.	

EGRYP FÜLÖP

cukorka és csokoládé különlegességek gyári raktára **Kecskemét,** — Kossuth-tér.

Bohn M. és Társai

Nagykikinda és Zombolya.

Legrégibb, legnagyobb és legjobb telep e szakmában
Ausztria-Magyarországon a

Bohn-féle téglagyárak

Nagykikindán és Zombolyán.

Alapított 1864. Legelőkelőbb referenciák. Alapított 1864.

50 millió

évi gyártás a cs. és kir. szab. Bohn-féle biztonsági átfedő cserepekből
vasoxid természetes vörös színben vagy kátrányozva.

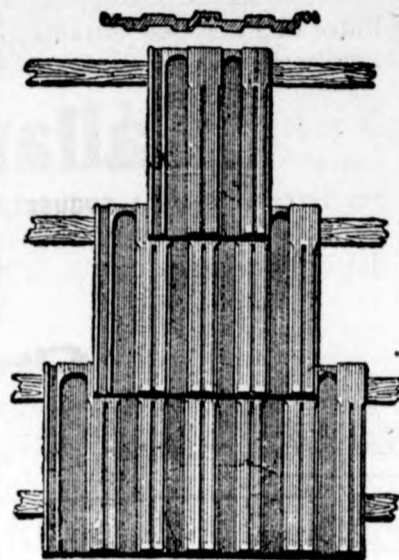
Gyártmányok: Bohn-féle szabadalmazott biztonsági átfedő cserepek.

6851

Legolcsóbb, legszebb tetőzet.

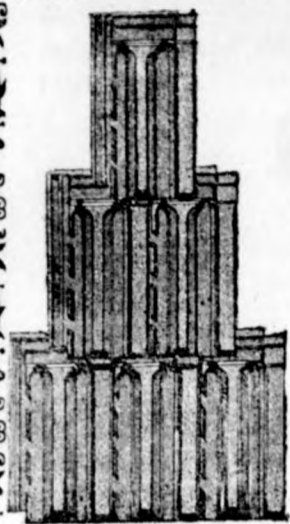
10-10

➡ Képes árjegyzék és minták kívánatra ingyen és bérmentve. ➡

Zombolyai gyártmány.

Szab. biztonsági préselt átfedő cserép 253. sz.

Nagyikindai gyártmány.

Bohn féle szab. biztonsági átfedő-cserép 272. sz.

Eredeti

Pfaff-varrógépek

az állványokban **golyós-csapágyakkal**
legszebb varrásra,
hímzésre és stoppolásra kiválóan alkalmasak.

Egyedüli raktár:

Téby Lajos mechanikusnál, ahol
az **eredeti amerikai**

Wheeler & Wilson varrógépek is kaphatók
Kecskemét, Beretvás-szállóval szemben,
III. tized, Koháry-útca 194. sz.

Egészen jókarban levő

Matt hálószoba-butor és konyhaberendezés

elutazás miatt, azonnal eladó

7078 Aradi utca 149. sz. alatt. 2-2

Kiadó úri lakások.

V. tized, Vadász útca 282. szám
alatti új házban több rendbeli **2 szobás**
úri lakás f. évi **november 1-től**
bérbe kiadó. Értekezhetni ugyanott
özv. **Milics Mladenné** tulajdonossal

= Jó házikenyér. =

Aki tiszta kezeléssű és igazi jó házi kenyeret
akar enni, az forduljon be

Nagy Lászlóné élelmezési üzletébe,
hol naponta

● **friss jó házikenyér** ●
a legolcsóbb áron kapható

A nagyérdemű közönség szives figyelmébe
ajánlom kitűnő **friss lisztjeimet**,
nullástól a legelső számokig, a **legolcsóbb**
napi árakon, — kis és nagybani eladással
foglalkozom. Ajánlom továbbá **sajat őrlé-**
tésű árpa kukorica daráimat és korpáim-
at. Arpa és kukorica napi áron kapható.

A nagyérdemű közönség eddigi szives
pártfogását megköszönöm s azt továbbra is
kérve, vagyok tisztelettel:

Nagy Lászlóné,

I-ső tized, Vásárinagy utca 119. szám alatt,
7042 özv. Muraközy Palné házában. 3-3

Eladó szőlő.

Széktóban, Farkas Pál szom-
szédságában, jó karban levő **100 út**
szőlő, félvékás veteményes földdel, jó
cserepes kunyhóval, — terméssel vagy
anélkül is szabadkézből **eladó**. Érte-
kezhetni a tulajdonos **özv. Sándor**
Lászlónéval, IX. tized, Zöldfa-útca
131. szám alatt.

7036-3-2

UJ UJ kályhák!

Az eddig már ismert, általunk bevezetett **valódi**

Meteor, Meidinger és Friedlandi

kályhákon kívül, a legegyszerűbb szerkezetű és legjobbnak elismert,
valódi és eredeti „Musgrave“-féle folyton égő

Irkályhák

egyedüli elárusítását is megkaptuk. Ezen kályhák a fűstűző és párologó
szerkezetükkel azon nagy előnnyel bírnak, hogy tetszetős és igen
kedvelt külsejük és egyszerű kezelésük mellett, **rendes fűtéssel**
50-70 százalék fűtőanyag megtakarítását biztosítják.

Amidőn eredeti gyártmányu nagy kályhákészletünket az igen tisztelt
vevőközönség szives figyelmébe ajánljuk, nem mulasztathatjuk el figyel-
meztetni arra, hogy az utánzatok megvételétől óvakodjanak, mert azok
sohasem olyanok, mint az általunk forgalomba hozott eredeti kályhák
és amellet sokszor drágábbak is.

Teljes tisztelettel:

UJ Gyenes S. és Fiai. UJ